

سفرنامه — ۵

مهر جان جاده ابریشم
ملکه زنوبی، قبط ۳۰۰ و خلیج فارسی که فارس آن برداشته شد

منصور بيطرف

اگر روزی به سوریه سفر کردید حتماً بازدید از «تدمر» که لاتین آن «پالمیرا»ست را در برنامه کاری خود قرار دهید. تدمر یا پالمیرا شهرت خود را مدیون سلطنت ملکه زنوبی است. سلطنت ملکه زنوبی به دوران قرن اول میلادی برمی‌گردد و سوری‌ها و را جزء عادل‌ترین پادشاهان تاریخی خود می‌دانند. در کنار شهر تدمر هنوز بقایای تاریخی قصر ملکه زنوبی وجود دارد. قصری که حدود ۳۰ متری آن پرستشگاه خدای بعل است. در کنار این دو بقایای تاریخی تابولوی قرار دارد که نشان می‌دهد اتحادیه اروپا برای مرمت این آثار تاریخی نزدیک به یک میلیون یورو کمک کرده است.
صبح روز پنجشنبه هفت مهرماه از لاذقیه حرکت کردیم و بعد از پنج ساعت – یعنی ساعت سه بعدازظهر– به نزدیکی‌های تدمر رسیدیم. محل اقامت ما در هتل سمیرامیس بوده،هتلی که تقریباً در دل کویر قرار داشت و به نظر می‌آمد که ما اولین افرادی هستیم که در آن اقامت می‌کنیم. چون هنوز در این هتل – که بسیار شیک بود – کارگران ساختمانی در حال کار بودند و داشتند بال غربی آن را می‌ساختند. تمام تجهیزات هتل سمیرامیس الکترونیکی و لمسی بود.

برنامه بعدازظهر بازدید از بقایای تاریخی قصر زنوبی و شب تاتار ملکه زنوبی بود؛ تاتاری که در اواسط آن ما به اعتراض از آن خارج شدیم. ماجرا از این قرار بود که نمایش‌دهندگان تئاتر ملکه زنوبی سه شخصیت تاریخی را در نمایش خود گنجانده بودند؛ یکی خود ملکه، دوم پادشاه ساسانی و سوم امپراتوری روم. شروع نمایش هم این بود که یک زن روستایی از ظلم و ستم پادشاه ساسانیان به زنوبی پناه می‌برد. در این نمایش، ایرانی‌ها افرادی بسیار خشن و خونخوار معرفی شده بودند که هدفی جز ویرانی و خرابی ندارند. امپراتوری روم هم چندمادشتی به قلمرو زنوبی داشت اما در این نمایش صفت خونخواری و خشنی آنها به شدت ایرانی‌ها نبود. شیوه نمایش – که البته به زبان عربی بود و کردمیر مرا از آن مطلع می‌کرد – ما را یاد فیلم هالیوودی و ضدایرانی «۳۰۰» انداخت. همین موضوع باعث شد ما در اعتراض به این نمایشنامه از آن بیرون بیاییم و اعتراض خود را به مدیر مسئول جاده ابریشم ابلاغ کنیم. هر چند مدیر فستیوال عذرخواهی کرد و اظهار داشت به کارگردان و نویسنداش می‌گوید که آن را بازنویسی کند، اما آن را بعد دانستیم زیرا با توجه به اینکه در کاتالوگ این گروه نمایشی آمده بود این نمایشنامه در کشورهای عربی دیگر به اجرا درآمده است، یازنوبیسی آن و حذف این بخش از نمایش به همین راحتی امکان‌پذیر نیست. به هر حال به نظر می‌آید مدیر «مهرجان» خواست به نوعی از ما دلجویی کند. موضوع این اعتراض در کنار کاتالوگی که پیش از شروع سفر در اختیار خبرنگاران گذاشته بودند که در آن «خلیج فارس» را «خلیج عربی» نام نهاده بودند جر و بحثی را میان ما و راهنمای سوری‌مان ایجاد کرد. قاسم مستو راهنمای سوری ما از نام «خلیج عربی» دفاع می‌کرد و می‌گفت بخش ایرانی آن «خلیج فارس» است نه کل حوزه خلیج (فارس). به هر حال او از توضیحات ما – که در این میان کردمیر خیلی حرص می‌خورد – قانع نشد، اما به این موضوع فکر می‌کردیم که سوریه به عنوان دوست صمیمی ما ایرانی‌ها که این گونه برداشت از حوزه خلیج فارس دارد دیگر از همسایگان عرب و غیرعرب چه انتظاری می‌توان داشت.

تصحیح و پوزش

انتصاب سرپرست روابط عمومی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی گروه اقتصادی: در خبری که روز گذشته درباره انتصاب سرپرست روابط عمومی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی درج شد، اشتباهاتی رخ داد که ضمن پوزش اصلاحیه خبر در ادامه می‌آید. طی حکمی از سوی خدامراد احمدی، مدیر عامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی و معاون وزیر صنایع و معادن، مجوبه ابویی به عنوان سرپرست روابط عمومی این سازمان منصوب شد. ابویی که از خبرنگاران سابقه‌کش کشور است پیش از این به عنوان مدیر ارتباط با رسانه‌ها در این سازمان مشغول فعالیت بود.

قرار است اقتصاد ایران پوست بپندازد. قرار است طرحی دیگر انداخته شود. هزاران قرار، قرار است اتفاق بیفتند، در وضعیتی که طلايه‌داران و تضمین‌کنندگان تمامی این‌قرارها که باید دوره گذار را مدیریت و تدبیر کنند، قرار نیست کاری انجام دهند. در هر گذار موفق اقتصادی مجموعه‌ها و نهادهای‌هاست که می‌تواند شما را وارد دوران نوین کند. شرکتهای مهندسی مشاور در تمام دنیا جزء قوای طلايه‌دار وارد کردن اقتصاد به مرحله دیگر هستند. اما در آستانه تمام قرار و مدارها این شرکته‌ها مانند دیگر بخش‌ها در رکود قرار دارند. رکود در شرکتهای مشاور ناشی از دو مشکل است: کاهش فعالیت عمرانی‌های دولت و دیگری هم مشکلات ساختاری که تار و پود این شرکته‌ها را زده است. کمال اطهاری کارشناس حوزه اقتصاد مسکن در گفت‌وگو با «شرق» با صحه گذاشتن بر این مشکلات معتقد است: مشکل فوق در آینده مشهودتر می‌شود. اطهاری درباره شروع و تکمیل اقتصاد مسکن در توقف اجرای برنامه چهارم آغاز شده و در واقع فرآیند دانش‌محوری و تعامل و رقابت‌پذیری با خارج را متوقف کرده است. به گفته او در چارچوب برنامه چهارم پندهای وجود دارد که در واقع توسعه شرکتهای مشاور و تولیدات دانش‌محور را هدف می‌گیرد. اما توقف برنامه موجب شد این اهداف رنگ عمل نگیرد. تمام این مسائل بهانه‌ای شد که در گفت‌وگو با اطهاری به وضعیت شرکتهای مهندسی مشاور پرداخته شود؛ اینکه مهندسان مشاور چه تاریخچه‌ای دارند، از چه جایگاهی برخوردارند و در آستانه اجرای طرح هدفمند کردن یارانه‌ها چه نقشی می‌توانستند ایفا کنند.

اگر بخوایم به تاریخچه شرکتهای مهندسین مشاور بعد از انقلاب در ایران نگاه کوتاهی بکنیم، شروع فعالیت‌های این شرکته‌ها به چه سالی بازمی‌گردد.

این شرکتهای مشاور از لحاظ تاریخی از سال ۱۳۶۱و در دوران جنگ با تمهید دولت وقت و زیر نظر سازمان برنامه و بودجه تشکیل شدند و توانستند جایگزین شرکتهای مشاور پیش از انقلاب شوند چراکه بسیاری از این شرکته‌ها به دلیل اینکه با بنیادهای خارج از کشور ارتباط داشتند، منحل شدند. به این ترتیب بنیاد علمی و فنی جدید در ایران از لحاظ شرکتهای مشاور در سال ۱۳۶۱ بود و بعد از آن به تدریج توانستند در دوران جنگ پروژه‌های نیمه‌تمام را تمام کنند و به مرور تکامل پیدا کنند.

اوج فعالیت این شرکته‌ها در چه زمانی بود؟

اوج فعالیت این شرکته‌ها در ابتدای دهه ۸۰ بود. طوری که در خیلی از رشته‌ها مانند سدسازی توانستند در سطح جهانی مطرح شوند.

شرکتهای مشاور در مقطع کنونی در چه وضعیتی هستند؟

کل جامعه مشاوران کشور، چه مشاوران ره‌ساز و معمار و چه بقیه مشاوران به شدت دچار مشکل هستند. بحران در جامعه مشاوران ایران یعنی بحرانی که شرکتهای دانش پایه ایران را دربر گرفته‌است. این شرکته‌ها در واقع پیغام‌ر ا ایجاد اقتصاد داش پایه‌ای هستند که هدف برنامه چهارم توسعه بوده است و همچنین کل عمران ایران وابسته به این شرکته‌ها در رشته‌های مختلف است؛ از پل‌سازی و سدسازی گرفته تا هر نوع ساخت و ساز و طراحی کارخانه‌ها و آنچه سرمایه‌گذاری در ایران را ممکن می‌کند. در تمامی این زمینه‌ها طرح آن را شرکتهای مشاور می‌دهند البته در رشته‌های خاصی هم مشاوران خارجی حضور می‌یابند. اما بحران در شرکتهای مشاور هم تهدیدکننده اساسی سرمایه‌گذاری مولد در ایران خواهد بود (چون سرمایه‌گذاری غیرمولد نیاز به شرکتهای مشاور ندارد و با رانت‌جویی پیش می‌رود)، و هم راه توسعه ایران که بنا به سند چشم‌انداز و خود برنامه چهارم اسلس توسعه آن دانش‌محوری و رقابت‌پذیری با جهان است زیر سوال می‌رود. این به منزله دور افتادن از هدفی بلندمدت در چشم‌انداز بلندمدتی است که ایران باید به قدرت اول اقتصادی، علمی و فنی و... در سال ۱۴۰۴ در آسیای جنوب غربی برسد

مشکلات موجود در بخش اقتصاد و به خصوص رکود در بخش ساخت و ساز چقدر به مشکلات فعلی شرکتهای مهندسین مشاور دامن زده است؟

این موضوعی است که خیلی کم به آن غایت می‌شود. عمدتاً موضوع رکود در ایران و مسائل پیش‌آمده ناشی از آن (که در بخش جزئی‌تر برای شرکتهای مشاوره هم پیش آمده سبب می‌شود شرکته‌ها تحت فشارهای ناشی از رکود

اقتصاد

کمال اطهاری در گفت‌وگو با «شرق» مطرح کرد

فاصله شدید اقتصاد دانایی‌محور میان ایران و جهان

ی‌شهاد پهرامی

پرسنل خود را اخراج کنند. بنا بر آمار متعدد این پرسنل در

مجموع شرکتهای مشاور چیزی نزدیک به ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار نفر هستند و اینها مجموعه‌ای هستند که حامل سرمایه علمی، فنی و اجتماعی و توسعه در ایران هستند. رکود در فعالیت این شرکته‌ها دقیقاً یعنی مسدودشدن راه‌های توسعه کشور.
– اگر بخواهیم دلایل رکود در شرکتهای مشاور را بررسی کنیم اولین چیزی که سبب شد رکود در این شرکته‌ها پا بگیرد، چیست؟

شرکتهای مشاور از لحاظ سرمایه‌گذاری کلاً به سرمایه‌گذاری اساسی دولت وابسته بودند. یکی از دلایل اصلی رکود هم این است که سرمایه‌گذاری عمرانی دولت امسال به شدت کاهش پیدا کرده است.

– حدوداً چقدر کاهش پیدا کرده است؟

به خاطر مضیقه‌هایی که در دولت وجود دارد در عمل به یک‌سوم گذشته رسیده است و این چیزی است که به انواع مختلف مطرح شده است. یکی از دلایل آن این است که سرمایه‌گذاری خارجی نمی‌شود. البته آمار رسمی در این زمینه وجود ندارد اما می‌توانیم مثال‌هایی را که در این زمینه وجود دارد، ببینیم، یا در پروژه‌های بزرگ دیگر که قدم اول در آنها برداشته شده است اما اعتباری به آنها اختصاص داده نشده است. بعضی نمونه‌های دیگر هم حتی در شهر تهران وجود دارد، مثل مترو شهر تهران که در بسیاری از شهرهای دیگر هم وضع به همین صورت است. همین موضوع سبب شده است برای کارهایی که انجام شده است شرکته‌ها نتوانند پولی بگیرند. الان هم تعهدات دولت نیمه‌تمام مانده است و به انواع مختلف پرداخت‌ها عقب انداخته می‌شود. به موازات این موضوع وصولی شرکته‌ها نیز به یک‌سوم سال گذشته رسیده است و در عمل به پروژه‌هایی اختصاص یافته است که تعجیل بسیاری در آنها به چشم می‌خورد. این بخشی از ضربه‌ای است که به شرکتهای مهندسین مشاور خورده است.

– پس در واقع کاهش سرمایه‌گذاری‌های دولت در این بخش اولین ضربه رکود فعالیت‌ها در شرکتهای مشاور را سبب می‌شود. دلیل دیگر این رکود را می‌توان در کجا جست‌وجو کرد؟
ضربه دوم هم بخشی از موضوع است اما سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی حدود ۲۰ تا ۴۰ درصد تشکیل سرمایه در کل ساختمان هستند و کل سرمایه‌گذاری در بخش مسکن حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد از کل سرمایه‌گذاری در ایران است.

و واقع می‌خواهم بگویم درست است که رکود در بخش مسکن یکی از دلایلی است که شرکتهای مشاور دچار بحران شده‌اند اما وقتی این نسبت را می‌گیریم که ۷۰ درصد سرمایه‌گذاری‌ها در بخش راه یا صنعت یا کشاورزی است و اینها هم دچار مشکل هستند، می‌بینیم باز هم به همین نتیجه می‌رسیم؛ وقتی می‌بینیم وزیر نفت می‌گوید من نمی‌توانم سرمایه‌گذاری‌های لازم را در بخش نفت انجام دهم و برای این کار ۳۰ میلیارد نیاز داریم و حتی یک‌سوم این مبلغ را هم نداریم چون بخشی از این سرمایه‌گذاری‌ها نیز از خارج تأمین می‌شد که در حال حاضر راه آنها هم

به عنوان مثال در ماده ۳۷ برنامه چهارم آمده دولت باید نظام‌های قانونی و مالی را برای حمایت از تولید کالا و خدمات در عرصه‌های نوین و فناوری‌های پیش‌رو و حتی خرید بخشی از تولیدات آنها را پیگیری کند اما چنین اتفاقی نیفتاده است. وقتی این ماده هست موظف می‌شوی که از شرکتهای مشاور حمایت کنی و حتی از آنها خرید خدمات کنی. با ماده ۳۸ به این بردن انحصارات اشاره می‌کند و برای حمایت از توان فنی و مهندسی از بنگاههای کوچک و متوسط با توسعه شبکه‌ها و خوشه‌ها و زنجیره‌های حمایت می‌دهد. این کار نه‌تنها صورت گرفته بلکه با ورود شرکتهای دولتی در عرصه‌های مشاور حتی باعث ضربه شده است. در واقع این ماده نه‌تنها شکست انحصارات نبوده بلکه در عمل استحکام انحصارات نیز بوده است. در ماده ۴۸ نیز به زمینه‌سازی انجام حمایت‌های لازم برای شرکتهای مشاور و همچنین اشاره شده که عملاً چنین اتفاقی نیفتاده است. در واقع در برنامه تأکید شده است زیرساخت‌ها و زمینه‌های لازم برای رشد اقتصاد پایه را فراهم کنيد که بعد از آن رقابت‌پذیری هم متکی بر همین اقدام انجام شود. اما با عدم انجام وظایف قانونی مصوب شده صورت ساختاری شرکتهای مشاور تضعیف شده است. شرکتهای مشاور می‌توانستند دانشی را که مربوط به عصر ماقبل اطلاعات بود، جمع‌آوری کنند. اما وقتی شما به عصر نوین وارد می‌شوید برای ورود به این دوران (حتی کشورهایی توسعه‌یافته) به شدت به کمک دولتی نیاز دارید مثل ایجاد محیط‌های نوآوری. در واقع تشویق نوآوری، یک نظام مالی برای فعالیت‌های نوآور را که بسیار ریسک‌پذیر است به وجود می‌آورد که صاحبان سرمایه علمی و فنی بتوانند علم و دانش خود را وارد نظام شرکتهای مشاور یکی از آنهاست.

– پس شما معتقدید شرکتهای مشاور ابزار ورود به مرحله نوین هستند؟

این مجموعه‌ها و نهادهای‌هاست که می‌تواند شما را وارد دوران نوین کند و شرکتهای مهندسین مشاور موجود جزء قوای طلايه‌دار وارد کردن اقتصاد به مرحله دیگر هستند. ضربه‌ای که به این رکود می‌خورد نه‌تنها موضوعی تجاری است بلکه به شدت یک موضوع توسعه‌ای است. ضربه خوردن شرکتهای مشاور یعنی گسیختگی ساز و کاری که باید جامعه ما را وارد مرحله نوین کند. در طرف دیگر نه‌تنها رکود است بلکه مسأله فرار مغزها را نیز به وجود می‌آورد. طبق برآوردهایی که وجود دارد سالانه حدود ۱۰ میلیارد دلار ضرر ایران از فرار مغزهاست. اگر شرکتهای مشاور بتوانند با حمایت‌های لازم بخشی از سرمایه‌ها را جذب کنند، نه‌تنها از خروج مغزها جلوگیری می‌کنند بلکه امکان دارد با رقابت‌پذیر کردن ایران و تقویت صادرات آن، سرمایه و ارز جذب کنند. همین افراد هستند که در خارج از کشور اقتصاد دانش را تقویت می‌کنند و ما متکی به آنها خواهیم بود و چنین افرادی نه‌تنها ضرر فعلی محسوب می‌شوند بلکه ضرر آتی هم در پشتش ایستاده است. ما در این نقطه ایستاده‌ایم با این وجود نظام بانکی در این وضع حمایت بالکی معمول را هم نمی‌کند. اعتباری که خرده‌فروشان نزد بانک دارند شرکتهای مشاور ندارند.

– در زمان فعلی به خصوص در یک سال اخیر مهم‌ترین

طرح ملی اقتصادی کشور موضوع هدفمند کردن یارانه‌هاست. شرکتهای مشاور در چنین طرح‌هایی چه کاربردی دارند؟

سوالی که مطرح است همین موضوع است. چه کسانی می‌توانند از لحاظ فنی صرفه‌جویی انرژی را در کشور ساماندهی کنند؟ دولت چه برنامه‌ای در این زمینه دارد؟ چه استفاده‌ای حتی از لحاظ قری از شرکتهای مشاور کرده است؟ آیا دولت می‌تواند به این موضوع ایراد بگیرد که دانش شما کافی نیست؟ خوب جواب این است که اگر همه کافی است به کار گرفته نمی‌شود. در خصوص دانش این گروه موضوعی که باید از نظر تئوریک به آن اشاره کرد این است که در کنار همه این مسائل دانش موضوعی خلق‌الساعه نیست، تیمی اینها به پژوهش و توسعه نیاز دارد، شبکه ارتباطی، دستگاهی می‌خواهد و پیش از همه به آموزش و وادامه لازم برای رسیدن به سطح علمی بالاتر نیاز است. برای پیشبرد تمام این مسائل به کمک دولت نیاز است. حتی بسیاری از شرکتهای بزرگ خارجی هم با کمک دولت به پژوهش و توسعه می‌پردازند. الان که دولت اقدام کرده است می‌خواهد یارانه‌ها را پرداخت کند هیچ خبری از اینکه با چه شیوایی می‌خواهند در انرژی گران‌شان شده صرفه‌جویی کنند، نیست. به عنوان مثال در بخش صنعت صاحب صنعت باید چه کار بکند؟ باید مشاوری باشد که صرفه‌جویی در صنعت را بلد باشد. اما این موضوعی نیست نیست باید نظاممند باشد، سیستم داشته باشد و با شرایط فنی کشور منطبق باشد و به صورت مرحله به مرحله پیش برود.

– با این اوصاف شرکتهای مشاور با وجود پیمودن

مراحل توسعه هنوز هم در حاشیه قرار دارند.
بله شرکتهای مشاور در واقع پروسه بسیار سختی را برای رسیدن به دانش روز پیموده‌اند، آن هم با سرمایه خودشان. با این تفاوت که در دوران گذشته برایشان چندان مانعی وجود نداشت.

– منظور شما دوران جنگ است؟

در دوران جنگ به نوعی اجازه تشکیل به آنها داده شد. در دوران بعد هم یکسری حمایت‌ها از آنها شد و توانستند خودشان را به سطحی برسانند از جمله دانش پایگی. اما الان تقابل عمومی وجود دارد که ناشی از رکود اقتصادی است؛ تقلایی به خاطر اجرا نشدن برنامه‌ای که ما به آن احتیاج داریم و در بخش کوچکی از آن موضوع شرکتهای مشاور در این اوضاع نماد توقف توسعه در ایران است. همان طور که عرض کردم شرکتهای مشاور طلايه‌دار این توسعه هستند، شما فرض کنید رکودی در بخش کشاورزی به وجود بیاید، خوب ضررهایی ایجاد می‌شود. شما نتوانید در بازار مقداری کالا و لازم کنید یا در بخش صنعت نیز همین طور (هرچند متأسفانه دولت در این بخش راحت‌ترین کار را انجام داده و بازار را با کالاهای چینی پر کرده است و به صورت روزمره نیاز مردم را برطرف می‌کند) اما دانش را نمی‌توانید وارد کنید یا با کانتینر آن را بیاورید. اثباتش دانش نیز در ذهن انسان در و روابط اجتماعی صورت می‌گیرد. برای همین است که من توقف شرکتهای مشاور را نماد توقف توسعه می‌دانم.

– این رکود و توقف را ناشی از چه می‌دانید؟ آیا نقدی

بر این روند وجود دارد؟

دولت کنونی نفتی‌ترین دولت در ایران است. شما حتی پیش از انقلاب، روند فرایندهای در تولید کالا می‌دیدید اما الان این روند فراینده نه‌تنها در تولید کالا متوقف شده بلکه در تولید دانش که اساس توسعه است نیز متوقف شده است. هرچند دولت‌های گذشته هم به نفت وابسته بودند اما چون فرآیند توسعه کالا باید بود است اما چنین اتفاقی نیفتاده است. تولید کالا در داخل ایران) به نوعی شکسته بسته حامل توسعه در ایران بودند. الان که دوران اقتصاد دانش فرا رسیده است دولت به هیچ وجه نماینده توسعه در ایران نیست. در این دوران نوآوری نداریم. مهم‌تر آنکه تولید نظاممند یعنی بالا رفتن ارزش افزوده اساس پیشرفت دانش را تشکیل می‌دهد که آن را هم نداریم. در این شرایط جرقه‌ها هیچ وقت روشنایی‌افزا نیستند. جرقه‌ها در تاریخ همه ملت‌ها بوده حتی در بدترین شرایط تاریخی ایران پر بوده است و این چیزی نیست که ما بخوایم. ما به جریان توسعه نظاممند نیاز داریم.

– ایران از نظر پیشرفت در توسعه اقتصاد دانش در کجا قرار دارد؟

در تحقیقی که برای محاسبه نسبت اقتصاد دانش در ایران انجام دادم این نسبت در حال حاضر در ایران ۱۴درصد است. این نسبت را با نسبت کشورهای توسعه یافته و همچنین توسعه اقتصاد دانش کرده‌اند و سال‌هاست از ۵۰ درصد گذشته‌اند و حتی کشورهایی مثل کره جنوبی و چین که به مرز ۵۰ درصد رسیدند، مقایسه کنید مهم‌تر آنکه ثمره توسعه این اقتصاد را در این کشورها می‌بینیم، طوری که در دنیای امروز توانمندی صادرات از اقتصاد دانش پیوند خورده است چون شما کالایی را می‌توانید صادر کنید که از لحاظ فنی در سطح تکنولوژی جهانی و صاحب آخرین تکنولوژی‌ها باشد. موضوعی که ما با آن مواجه هستیم زنگ خطر بزرگی برای توقف توسعه اقتصاد دانش در ایران است چرا که دولت فعلی به شدت به درآمد نفت و بخش مسکن وابسته است.

حاشیه اقتصاد

بازار کارگاه‌های غیرمجاز سی‌ان‌جی داغ شد
با آغاز شمارش معکوس برای آزادسازی یارانه بنزین و احتمال حذف سهمیه‌بندی از آذرماه، مراجعه به کارگاه‌های غیرمجاز برای تبدیل خودروهای بنزینی به گازسوز افزایش قابل توجهی یافته است. از ابتدای سال جاری با کاهش سهمیه بنزین خودروهای شخصی، احتمال گازسوز افزایش قابل توجهی یافته است. از ابتدای سال جاری با کاهش سهمیه بنزین خودروهای شخصی، احتمال گازسوز افزایش قابل توجهی یافته است. در این مدت متوسط مصرف گاز در جایگاه‌های CNG به عنوان سوخت جایگزین در سطح کشور افزایش یافته است. در این مدت متوسط مصرف گاز در جایگاه‌های CNG به افزایش حدود ۱۰ درصد به بیش از ۱۴ میلیون متر مکعب در روز (معادل ۱۲ میلیون لیتر بنزین) رسیده است که پیش‌بینی می‌شود با ساخت و توسعه جایگاه‌های جدید مصرف گاز در این بخش به ۳۰ میلیون متر مکعب در روز افزایش یابد. در این میان، همزمان با آغاز شمارش معکوس برای آزادسازی یارانه بنزین در هفته‌های اخیر مراجعه به کارگاه‌های غیرمجاز و غیراستاندارد برای تبدیل خودروهای بنزینی به گازسوز افزایش قابل توجهی یافته است. هم‌اکنون نزدیک به ۲۸۰ کارگاه و پیمانکار مجاز در ۲۹ استان کشور مسوولیت دوگانه‌سوز کردن خودروهای بنزین‌سوز را برعهده دارند اما آمارهای غیررسمی از فعالیت نزدیک به دو برابری کارگاه‌های غیرمجاز حکایت دارد.

قیمت نان یکباره و واقعی می‌شود

معاول وزیر بازرگانی با ارائه توضیحاتی در مورد قیمت نان در هدفمندسازی یارانه‌ها عنوان کرد که ۱۰۰ درصد نانوائی‌های کشور یکباره قیمت‌های نان خود را واقعی خواهند کرد. حمید علیخانی که در مورد موضوع هدفمند کردن یارانه‌ها در بخش نان سخن می‌گفت، تعداد کل نانوائی‌های کشور را حدود ۵۸ هزار نانوائی اعلام و عنوان کرد: سهم نانوائان آزادپز از این تعداد، ۱۷ درصد است که نزدیک به ۱۰ هزار نانوائی می‌شود. وی ادامه داد: فعالیت این تعداد نانوائی آزادپز عملاً از یک سال و نیم قبل شروع شده که افزایش تعداد آنها طی این مدت، نشان از استقبال مردم دارد. همچنین براساس رونق این نانوائی‌ها طی این مدت، می‌توان گفت کیفیت بر قیمت رجحان پیدا کرده است، وگرنه این نانوائی‌ها نمی‌توانستند سریع رشد کنند. علیخانی اضافه کرد: مردم کیفیت را بر قیمت ترجیح داده‌اند و این نشان می‌دهد مردم از شرایط فعلی نانوائی‌ها ناراضی هستند. علیخانی در ادامه با تأیید اینکه قیمت نان‌های ۱۰۰۰ درصد نانوائی‌های کشور یکدغه واقعی می‌شود، بیان کرد: باید به صورت واقعی باشد و مردم نگران نباشند، به این دلیل که ما همان پولی را که داشتیم در فرایند به آنها می‌دادیم، اکنون مستقیماً به خود مشتری می‌دهیم تا خودش برای این پول برنامه‌ریزی کند.

۱۰۰۰ شرکت دولتی ۶۹۹۹ هزار میلیارد تومان دارایی

رئیس سازمان حسابرسی از تعیین قیمت تمام‌شده آب، برق و گاز براساس دستور رئیس‌جمهوری، ارسال ۲۰ پرونده تخلف مالی به دادگاه و ۱۰ هزار بند عدم رعایت قوانین در شرکتهای دولتی خبر داد و گفت: حجم دقیق دارایی شرکته‌ها نزدیک به ۶۹۹ هزار میلیارد تومان گزارش شد.است. اکبر سهیلی‌پور در گفت‌وگو با مهر اظهار داشت: در حال حاضر حدود یک‌هزار شرکت وجود دارد که بخشی یا تمام سهام آنها متعلق به دولت است. رئیس سازمان حسابرسی اضافه کرد: بخشی از شرکتهایی که ۱۰۰ درصد سهام آنها متعلق به دولت نیست، سازمان حسابرسی را در رسیدگی به صورت‌های مالی خود انتخاب کردند، ضمن اینکه صورت‌های مالی بخش خصوصی را نیز می‌توانیم حسابرسی کنیم. وی حجم دارایی‌های شرکتهایی را که توسط سازمان حسابرسی مورد رسیدگی قرار گرفته است بیش از ۶۹۸/۷ هزار میلیارد ریال (بیش از ۹۸۷ هزار و ۱۱۴ میلیارد ریال) که رقم شماری بزرگی است، اعلام کرد و گفت: گزارش‌های تهیه‌شده برای حسابرسی شرکته‌ها دارای ۱۰ هزار و ۴۰۰ بند عدم رعایت قوانین بوده که به جماع شرکته‌ها ارائه شده است و جماع نیز به آنها رسیدگی کرده‌اند. سهیلی‌پور ادامه داد: عدم رعایت مفاد قانون تجارت و محاسبات ۵ هزار و ۱۵۱ بند، عدم رعایت مقررات و سایر قوانین ۹۹۳ بند، ضعف کنترل‌های داخلی و محدودیت در رسیدگی ۱۸۸۳ بند، عدم رعایت استانداردهای حسابداری ۱۳۸۶ بند، کسری ذخایر مالیاتی حدود ۲۷۰۰ بند و بقیه سایر موارد بوده است. وی اضافه کرد: با توجه به ماده ۱۵۱ شرکت‌ها از گزارشات که حاوی جرم و تخلف باشد با احتمال جرم بودن آن وجود داشته باشد، برای رسیدگی به دادگاه ارسال می‌شود که تاکنون حدود ۳۰ گزارش و پرونده در این خصوص به دادگاه ارسال شده است، البته خبری از این پرونده‌ها وقتی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد و مطرح می‌شود که جرم نبوده و مثلاً مدیریت یک تخلفی را مرتکب شده است. رئیس سازمان حسابرسی با تأکید بر اینکه گسود جریان‌های مالی معمولاً در حساب و کتاب‌ها نمی‌گنجد و البته در حسابرسی‌ها یکسری محدودیت‌ها وجود دارد به همین دلیل حسابرسان در حسابرسی‌ها به سهو جریان‌های مالی نمی‌رسند، تصریح کرد: حدود ۱۸ هزار گزارش مختلف توسط سازمان حسابرسی تهیه شده که بیش از ۱۴۰۰ گزارش آن مربوط به گزارش‌های حسابرسی بوده است.

موج بیکاری در منطقه آزاد چابهار

تعداد زیادی کارمند منطقه آزاد چابهار با انحلال شرکتهای وابسته به منطقه آزاد منغل خود را از دست می‌دهند. در ماه گذشته با انحلال شرکت مخابرات بیش از ۲۰ نفر از پرسنل شاغل در این شرکت به خیل بیکاران پیوستند. شرکتهای آب و برق، ترانزیت... در نوبت انحلال قرار دارند. گفتنی است منطقه آزاد در دهه ۷۰ از بزرگ‌ترین پروژه‌های دولت با هدف ایجاد اشتغال در استان محروم سیستان و بلوچستان بوده است. مسوولان منطقه آزاد با شعار تعدیل و کوچک‌سازی مجموعه تصمیم به انحلال شرکتهای وابسته به این بنیاد اقتصادی دولتی گرفتند. در رغم شعار بالا بردن بهرروری بر سهاله یا تغییر مدیریت‌ها دهنه کارمند جدیدالورود با حقوق و مزایای بالا به مجموعه منطقه آزاد اضافه می‌شوند. استان محروم سیستان و بلوچستان بالاترین نرخ بیکاری در کشور را داراست و اکثریت پرسنل شرکتهای تحت پوشش منطقه آزاد را نیروهای کار بومی منطقه تشکیل می‌دهند.